

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Claudii Ptolemaei ... Almagestvm Sev Magnae
Constrvctionis Mathematicae Opvs**

Ptolemaeus, Claudius

Venetiis, 1528 [erschiene 1529]

[Liber VIII.]

[urn:nbn:de:bsz:31-248650](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-248650)

LIBER IX

	Longitudo		Latitudo		Mag.
	G	M	G	M	
25 Quæ in extremitate australis pedis atq; sinistri	10	0	bor.	0 30	4
26 Quæ in extremitate dextri pedis atq; borealis	12	40	bor.	9 50	3

Magnitudinis

Primæ	1
Tertiæ	6
Quartæ	6
Quintæ	11
Sextæ	2

Informata circa Virginem

1 Præcedens de tribus quæ ad rectâ lineâ sub sinistro cubito sūt.	14 40	Au.	3 30	5
2 Media ipsarum	19 0	Au.	3 30	5
3 Sequens ipsarum	22 15	Au.	3 20	5
4 Præcedens de tribus quæ quasi ad rectâ lineâ sub spica sunt	27 10	Au.	7 10	6
5 Media ipsarum & duplex	28 10	Au.	8 20	5
6 Sequens trium	5 0	Au.	7 50	6

Stellæ sex quæ quintæ magnitudinis quatuor, Sextæ duæ

CLAVDII PTOLEMEI MATHEMATICAE COMPOSITIONIS LIBER OCTAVVS.

Expositio tabularis constellationis hemispherii australis. Ca. I.

Australis zodiaci partis cōstellatio.

Libræ cōstellatio. 28.

	Libra		
1 Fulgens earū quæ sunt in extremitate australis forcicis	18 0	bor.	0 40 2 ♀
2 Borealis ipsa & minus splendida	17 0	bor.	2 30 5
3 Fulgens earū quæ sunt in extremitate borealis forcicis	22 10	bor.	8 50 2
4 Præcedens ipsas & obscura	17 40	bor.	8 30 5
5 Quæ est in medio australis forcicis	20 15	bor.	1 40 4
6 Quæ istam præcedit in eadem forcice	21 20	bor.	1 15 4
7 Quæ est in medio borealis forcicis	27 50	bor.	3 45 4
8 Quæ istam in eadem forcice sequitur	3 0	bor.	4 30 4 Mi.

Magnitudinis *

Secūda	2
Quartæ	4
Quintæ	2

Informata circa librā

1 Antecedens de tribus borealibus q̄ sunt in forcice boreali	26 10	bor.	9 0 5	
2 Australis sequentium duarum	3 40	bor.	6 40 4	Mi.
3 Borealis ipsarum	4 20	bor.	9 15 4	Mi.
4 Sequens de tribus intermediis	3 30	bor.	0 30 6	
5 Borealis reliquarū duarū præcedentium	0 20	bor.	0 20 5	
6 Australis ipsarum	1 10	Au.	1 30 4	
7 Præcedens de tribus australioribus q̄ sunt in forcice australi	23 0	Au.	7 30 3	
8 Borealis duarum reliquarū sequentium	1 10	Au.	8 30 4	
9 Australior ipsarum	2 20	Au.	9 40 4	

Stellæ nouē q̄ru tertiæ magni. una Quartæ. 5. Quintæ. 2. Sextæ. 1.

corpis cōstellatio 29

	Scorpius		
1 Borealis de tribus splendidis: quæ sunt in fronte	6 20	bor.	1 20 3
2 Media ipsarum	5 40	Au.	1 40 3
3 Australior de tribus	5 40	Au.	5 0 3
4 Australior adhuc ista in altero pedum	6 0	Au.	7 50 3
5 Borealis duarum: q̄ borealissimæ splendidarum adheret	7 0	bor.	1 40 4
6 Australis ipsarum	6 20	bor.	0 30 4
7 Præcedens de tribus splendidis: quæ sunt in corpore	10 40	Au.	3 45 3

	Longitudo		Latitudo Mag.			
	G	M	G	M		
8	♌	12 40	Au.	4 0	2	♄ Antares.i. cor scorp̄ii
9	♌	14 30	Au.	5 30	3	
10	♌	9 20	Au.	6 30	5	In sp̄odili hoc ē i/ temodio seu uer/ tebro
11	♌	10 40	Au.	6 40	5	
12	♌	18 30	Au.	11 0	3	
13	♌	18 50	Au.	15 0	3	
14	♌	20 0	Au.	18 40	4	
15	♌	20 10	Au.	18 0	4	
16	♌	23 10	Au.	19 30	3	
17	♌	28 10	Au.	18 50	3	
18	♄	0 30	Au.	16 40	3	
19	♌	29 0	Au.	15 10	3	
20	♌	27 30	Au.	13 20	3	
21	♌	27 0	Au.	13 30	4	

Magnitudinis
 Secūda 1
 Tertia 13
 Quarta 5
 Quinta 2

♄ Informatae quae circa scorpionem sunt

1	♄	1 10	Au.	13 15	3	Nebulosa
2	♌	25 30	Au.	6 10	5	Ma.
3	♌	25 30	Au.	1 10	5	

♄ Stelle tres quarum quintae magnitudinis duae nebulosa una.

Sagittarii constellatio. 30

1	♄	9 30	Au.	6 20	3	Sagittarius
2	♄	7 40	Au.	6 30	3	
3	♄	8 0	Au.	10 50	3	
4	♄	9 0	Au.	1 30	3	
5	♄	6 40	bor.	2 50	4	
6	♄	15 20	Au.	3 10	3	
7	♄	13 0	Au.	3 30	4	
8	♄	15 10	bor.	0 45	4	Nebulosa
9	♄	15 40	bor.	2 10	4	
10	♄	17 40	bor.	1 30	4	
11	♄	19 10	bor.	2 0	4	
12	♄	21 20	bor.	2 50	5	Inter scapiliū di/ ciē spaciū quod ē inter scapulas.
13	♄	22 20	bor.	4 30	4	
14	♄	22 50	bor.	6 30	4	
15	♄	25 20	bor.	5 30	6	
16	♄	29 30	bor.	5 50	5	
17	♄	27 40	bor.	2 0	6	
18	♄	22 40	Au.	1 50	5	
19	♄	24 50	Au.	2 50	4	
20	♄	20 0	Au.	2 30	5	
21	♄	17 40	Au.	4 30	4	
22	♄	16 20	Au.	6 45	3	
23	♄	17 40	Au.	13 0	2	♄ Mi.
24	♄	17 0	Au.	18 0	2	
25	♄	6 14	Au.	13 0	3	
26	♄	27 20	Au.	13 30	3	
27	♄	23 50	Au.	26 0	3	
28	♄	27 20	Au.	4 50	5	

LIBER VIII

		Longitudo		Latitudo Mag.		
		G	M	G	M	
29	Sequens borealis lateris	♄	28 50	Au.	4 50	5
30	Antecedens australis lateris	♄	28 50	Au.	5 50	5
31	Sequens australis lateris	♄	29 40	Au.	6 30	5

Magnitudinis

Secūda	2
Tertia	9
Quarta	9
Quinta	8
Sexta	2
Nebu.	1

♄ Capricorni constellatio 31

			Longitudo		Latitudo Mag.	
			G	M	G	M
1	Borealis de tribus quæ sunt in sequenti cornu	♄	7 20	bor.	7 20	3
2	Media ipsarum	♄	7 40	bor.	6 40	6
3	Australis de tribus	♄	7 20	bor.	5 0	3
4	Quæ in extremitate Antecedentis cornu est	♄	9 0	bor.	8 0	6
5	Australis de tribus quæ sunt in ricu	♄	9 0	bor.	0 45	6
6	Præcedens reliquarum duarum	♄	8 40	bor.	1 45	6
7	Sequens ipsarum	♄	8 50	bor.	1 30	6
8	Præcedens de tribus: quæ sunt sub oculo dextro	♄	6 10	bor.	0 40	5
9	Borealis duarum quæ sunt in collo	♄	11 40	bor.	3 50	6
10	Australis earum	♄	11 50	bor.	0 10	5
11	Quæ est in genu sinistro: atq; flexo	♄	11 40	Au.	8 40	4
12	Quæ in humero sinistro	♄	10 50	Au.	6 30	4
13	Quæ sub genu dextro	♄	16 40	Au.	7 40	4
14	Præcedens duarum contiguarum: quæ sunt sub uentre	♄	26 0	Au.	6 50	4
15	Sequens ipsarum	♄	20 20	Au.	6 0	5
16	Sequens de tribus quæ sunt in medio corpore	♄	18 40	Au.	4 15	5
17	Australis reliquarum duarum antecedentium	♄	16 40	Au.	4 0	5
18	Borealis ipsarum	♄	16 40	Au.	2 50	5
19	Antecedens duarum: quæ sunt in scapula	♄	16 40	Au.	0 0	4
20	Sequens ipsarum	♄	21 0	Au.	0 50	4
21	Antecedens duarum: quæ sunt apud caudam	♄	23 50	Au.	4 45	4
22	Sequens ipsarum	♄	25 0	Au.	4 30	4
23	Antecedens duarum: quæ sunt apud caudam	♄	21 50	Au.	0 10	3
24	Sequens ipsarum	♄	26 20	Au.	2 0	3
25	Antecedens de quatuor: quæ sunt in boreali caudæ parte	♄	26 50	bor.	3 20	4
26	Australis reliquarum trium	♄	28 40	bor.	0 0	5
27	Media ipsarum	♄	27 20	bor.	2 50	5
28	Borealis ipsarum	♄	28 40	bor.	4 20	5

Magnitudinis *

Tertia	4
Quarta	9
Quinta	9
Sexta	6

♄ Capri. * 28

♄ Aquarii constellatio. 32

			Longitudo		Latitudo Mag.	
			G	M	G	M
1	Quæ est in capite Aquarii	♄	0 20	bor.	15 45	5
2	Fulgens duarum: quæ sunt in humero dextro	♄	6 20	bor.	11 0	3
3	Quæ sub ipsa obscurior	♄	5 10	bor.	9 40	5
4	Quæ in humero sinistro	♄	26 30	bor.	8 50	3
5	Quæ sub ipsa in scapula & quasi sub axilla	♄	27 20	bor.	6 15	5
6	Sequens de tribus: quæ sunt in uestimento manus sinistrae	♄	17 40	bor.	5 30	3
7	Media ipsarum	♄	16 10	bor.	8 0	4
8	Antecedens de tribus	♄	14 40	bor.	8 40	3

	Longitudo		Latitudo		Mag.
	G	M	C	M	
9 Quæ in cubito dextro	9	30	bor.	8 45	3
10 Borealis de tribus: q̄ sunt in extremitate manus dextræ	11	40	bor.	10 45	3
11 Antecedens duarum reliquarum & borealium	12	0	bor.	9 0	3
12 Sequens ipsarum	13	20	bor.	8 30	3
13 Præcedens duarū cōtigarum: quæ sunt in dextro uertebro	6	10	bor.	3 0	4
14 Sequens ipsarum	7	0	bor.	3 10	5
15 Quæ in dextro uertebro	8	40	Au.	0 50	4
16 Australis duarum quæ sunt in sinistro uertebro	1	40	Au.	1 40	4
17 Borealis ipsarum	3	10	bor.	0 15	6
18 Australis duarum quæ sunt in tibia dextra	11	40	Au.	7 30	3
19 Borealis ipsarum & est sub poplite	11	20	Au.	5 0	4
20 Quæ in posteriori sinistri cruris parte	4	40	Au.	5 40	5
21 Australior duarum quæ sunt in tibia sinistra	8	20	Au.	10 0	5
22 Borealis ipsarum & est sub genu	7	50	Au.	9 0	5
23 Antecedens duarū q̄ sunt in ipso aquæ fluxu a manu	15	0	bor.	2 0	4
24 Quæ istam ex austro sequitur	14	50	bor.	0 10	4
25 Adhuc quæ istam sequitur & est post flexum	17	40	Au.	1 10	4
26 Quæ istam adhuc sequitur	20	0	Au.	0 30	4
27 Quæ est in flexu a meridie istius	20	30	Au.	1 40	4
28 Borealis duarum quæ adhuc a meridie istius sunt	19	0	Au.	3 30	4
29 Australior ipsarum	19	50	Au.	4 10	4
30 Solitaria ad meridiem ipsarum	20	50	Au.	8 15	5
31 Antecedens duarum contigarum post ipsam	22	20	Au.	11 0	5
32 Sequens ipsarū	23	10	Au.	10 50	5
33 Borealis de tribus quæ sunt in cōuolutione sequenti	21	40	Au.	14 0	5
34 Media de tribus	22	10	Au.	14 45	5
35 Sequens ipsarum	23	10	Au.	15 40	5
36 Borealis de tribus quæ deinceps similiter sunt	17	0	Au.	14 10	4
37 Media ipsarum	18	20	Au.	15 45	4
38 Australior ipsis	17	30	Au.	15 0	4
39 Præcedens de tribus: quæ sunt in reliqua cōuolutione	11	50	Au.	14 45	4
40 Australior reliquarum duarum	12	20	Au.	15 20	4
41 Borealis ipsarum	23	13	Au.	14 0	4
42 Aquæ ipsius ultima & est in ore piscis	0	0	Au.	20 20	1

Ma. 7.0. ♀
*lati. 23.0.

Magnitudinis *

- Primæ 1
- Tertiæ 9
- Quartæ 18
- Quintæ 13
- Sextæ 1

Informata circa Aquarium

1 Præcedens de tribus: q̄ flexū. i. curuaturā aquæ sequuntur	26 40	Au.	15 30	4	Ma.
2 Borealis reliquarum duarum	29 40	Au.	14 40	4	Ma.
3 Australior ipsarum	29 0	Au.	18 15	4	Ma.

Stellæ tres maiores Quæ quartæ magnitudinis

Piscium cōstellatio 33

Pisces

1 Quæ in antecedentis piscis ore	21 40	bor.	9 15	4	Ma.
2 Australior duarum quæ sunt in craneo eius	24 10	bor.	7 30	4	
3 Borealis ipsarum	26 0	bor.	9 20	4	
4 Antecedens duarum quæ sunt in dorso	28 10	bor.	9 30	4	
5 Sequens ipsarum	20 40	bor.	7 30	4	
6 Antecedens duarum quæ sunt in uentre	26 0	bor.	4 30	4	
7 Sequens ipsarum	29 40	bor.	3 30	4	

		Longitudo		Latitudo Mag.	
		G	M	G	M
8	Quæ est in cauda piscis eiusdem.	X	6 0	bor.	6 20 4
9	Prima post caudam in lino	X	11 0	bor.	5 45 6
10	Sequens ipsam.	X	13 0	bor.	3 45 6
11	Antecedens de tribus splendidis: quæ deinceps sunt.	X	17 10	bor.	2 15 4
12	Media ipsarum	X	20 10	Au.	1 10 4
13	Sequens de tribus	X	23 0	Au.	1 0 4
14	Borealiū duarū paruarū: quæ sub ipsis in flexu sunt	X	22 30	Au.	2 0 6
15	Australior ipsarum	X	23 20	Au.	5 0 6
16	Præcedens de tribus quæ sunt post flexum	X	26 30	Au.	2 20 4
17	Media ipsarum	X	28 20	Au.	4 40 4
18	Sequens ipsarum	V	0 40	Au.	7 45 4
19	Quæ est in nodo unius lini ad alterū	V	2 30	Au.	8 30 3
20	Antecedens earum quæ sunt a nodo in boreali lino	V	0 30	Au.	1 40 4
21	Australis de tribus quæ deinceps post ipsam sunt	V	0 10	bor.	1 45 5
22	Media ipsarum	V	0 40	bor.	5 20 3
23	Borealis de tribus. & est in extremitate caudæ	V	0 30	bor.	9 0 4
24	Borealiior duarum quæ sunt in ore piscis sequentis	V	2 0	bor.	21 45 5
25	Australior ipsarum	V	1 40	bor.	21 45 5
26	Sequens de tribus paruis quæ sunt in capite	X	28 40	bor.	20 0 6
27	Media ipsarum	X	27 40	bor.	19 50 6
28	Antecedens ipsarum	X	27 0	bor.	23 0 6
29	Præcedens de tribus quæ in australi spina: post cubitū andromedæ	X	25 40	bor.	14 20 4
30	Media ipsarum	X	26 40	bor.	13 15 4
31	Sequens ipsarum	X	27 40	bor.	12 0 4
32	Borealiior ipsarum quæ sunt in uentre	V	2 10	bor.	17 0 4
33	Australior ipsarum	X	29 50	bor.	15 20 4
34	Quæ est in spina sequenti iuxta caudam	V	0 0	bor.	11 45 4

Magnitudinis

Tertiæ	2
Quartæ	22
Quintæ	3
Sextæ	7

☉ Piscium * 34

☉ Informata quæ circa pisces sunt

1	Præcedens de duabus borealibus quæ dilatare figuræ quæ est sub pisce	X	1 10	Au.	2 40	4
2	Sequens ipsam (antecedente)	X	2 15	Au.	2 30	4
3	Præcedens australis lateris	X	0 40	Au.	5 30	4
4	Sequens australis lateris	X	2 20	Au.	5 30	4

Stellæ quatuor magnitudinis quartæ

Magnitu. *

Primæ	5
Secundæ	9
Tertiæ	64
Quartæ	133
Quintæ	105
Sextæ	27
Nebul.	3

☉ zodiaci * 346

☉ Extra numerum Splendida 1
hunc. 346. sunt. occultæ 2

☉ Ceti constellation 34

1	Quæ in extremitate Naris	V	17 40	Au.	7 45	4
2	Sequens de tribus quæ sunt in rictu: & est in extrema maxilla	V	17 40	Au.	12 20	3
3	Media ipsarum & est in ore medio	V	12 40	Au.	11 30	3
4	Præcedens de tribus & est in mento	V	10 30	Au.	14 0	3
5	Quæ est in supercilio & in oculo	V	10 20	Au.	8 10	4
6	Borealiior hæc & est in capillis	V	12 40	Au.	6 20	4

Cetus

		Longitudo		Latitudo Mag.			
		G	M	G	M		
7	Præcedens hanc: & est quasi in iuba	Y	7 20	Au.	4 10	4	
8	Borealis antecedentis lateris quadrilateræ figuræ q̄ est i pectore	Y	3 0	Au.	24 30	4	
9	Australis antecedentis lateris	Y	3 20	Au.	18 0	4	
10	Borealis sequentis lateris	Y	6 40	Au.	25 10	4	
11	Australis sequentis lateris	Y	7 0	Au.	27 30	3	
12	Media de tribus quæ sunt in corpore	X	22 0	Au.	25 20	3	
13	Australis ipsarum	X	23 0	Au.	30 50	4	
14	Borealis de tribus	X	25 0	Au.	20 0	3	
15	Sequens duarum quæ sunt iuxta caudam	X	19 40	Au.	15 40	3	
16	Antecedens ipsarum	X	15 0	Au.	15 40	3	
17	Borealis sequentis lateris figuræ q̄drilateræ q̄ est iuxta caudã	X	11 0	Au.	13 40	5	
18	Australis sequentis lateris	X	10 40	Au.	14 40	5	
19	Borealis præcedentis lateris	X	9 20	Au.	13 0	5	Ma.
20	Australis præcedentis lateris	X	9 0	Au.	14 0	5	Ma.
31	De duabus quæ sunt in extremis caudulis: quæ in boreali est	X	4 40	Au.	9 40	3	Mi.
32	Quæ in extrema australi caudula	X	5 40	Au.	20 20	3	

Magnit.
Tertiz. 10.
Cœti * 22. Quartæ 8.
Quintæ 4.

Orionis constellatio. 35.				Orion		
1	Nebulosa quæ in capite Orionis est	α	27 0	Au.	16 30	Nebulosa
2	Splendida quæ in humero dextro & est subruissa	β	2 0	Au.	17 0	Mi. * ♂ ♀
3	Quæ in humero sinistro	γ	20 20	Au.	17 30	♄ 24 0
4	Quæ sub ista sequitur	δ	25 0	Au.	18 0	Mi.
5	Quæ est in cubito dextro	ε	4 20	Au.	14 30	
6	Quæ in brachio dextro	ζ	6 20	Au.	11 50	
7	Sequens & bina australis lateris figuræ q̄drilateræ q̄ est in extremi	η	6 30	Au.	10 0	
8	Antecedens australis lateris (tate manus dextræ	θ	6 0	Au.	9 45	
9	Sequens borealis lateris	ι	7 20	Au.	8 15	
10	Præcedens borealis lateris	κ	6 40	Au.	8 15	
11	Præcedens de duabus quæ sunt in collaro	λ	1 40	Au.	3 45	Collorobo. i. su
12	Sequens ipsam	μ	4 40	Au.	4 15	mitate clauæ seu
13	Sequens de quatuor quæ sunt in scapula quasi ad rectã lineam	ν	27 50	Au.	19 40	trunci dextra quæ
14	Præcedens ipsam	ξ	26 20	Au.	20 0	gestat orion
15	Quæ adhuc hanc præcedit	ο	25 20	Au.	20 20	♄
16	Reliqua & antecedens de quatuor	π	24 10	Au.	20 40	♄ 31 10
17	Borealissima earum quæ sunt in pelle manus sinistra.	ρ	20 30	Au.	8 0	
18	Secunda a borealissima	σ	19 20	Au.	8 10	
19	Tertia a borealissima	τ	18 0	Au.	10 15	
20	Quarta a borealissima	υ	16 20	Au.	12 50	
21	Quinta a borealissima	φ	15 10	Au.	14 15	
22	Sexta a borealissima	χ	14 50	Au.	15 50	
23	Septima a borealissima	ψ	14 50	Au.	17 10	
24	Octaua a borealissima	ω	15 20	Au.	20 20	
25	Reliqua & australissima earum quæ sunt in pelle	α	16 20	Au.	21 30	
26	Antecedens de tribus quæ sunt in cingulo	β	25 20	Au.	24 10	
27	Media ipsarum	γ	27 20	Au.	24 50	♄ 5
28	Sequens de tribus	δ	28 10	Au.	25 40	
29	Quæ in ensis capulo	ε	23 50	Au.	25 50	
30	Borealis de tribus cõiunctis quæ sunt in ensis extremitate	ζ	26 30	Au.	28 20	
31	Media ipsarum	η	26 40	Au.	29 10	Mi.
32	Australis ipsarum	θ	27 0	Au.	29 50	

Almage.

LIBER VIII

	Longitudo		Latitudo Mag.		
	G	M	G	M	
33 Sequens de duabus quæ sunt sub ensis extremitate	27	40	Au.	30 40	4
34 Precedens ipsarum	26	39	Au.	30 50	4
35 Splendida quæ est in extremitate pedis cõis cum aqua	19	50	Au.	31 30	1
36 Borealior ipsa supra talum in tibia	21	0	Au.	30 15	4
37 Exterior sub sinistro calcaneo	23	20	Au.	31 10	4
38 Quæ sub dextro in sequenti genu	9	19	Au.	33 30	3

- Magnit. *
 Primæ 2.
 Secundæ 4.
 Tertiæ 8.
 Quartæ 15.
 Quintæ 3.
 Sextæ 5.
 Nebulosa 1

Annis constellatio. 36.

Annis seu eridanus

1] Quæ post illam quæ est in extremo pede orionis in principio fluvii	18	20	Au.	31 59	4	Ma.
2 Borealior hac in flexu iuxta suram orionis	18	50	Au.	28 15	4	
3 Sequens de duabus que post istam deinceps sunt	18	0	Au.	29 50	4	
4 Precedens ipsarum	14	40	Au.	28 15	4	
5 Sequens duarum quæ rursus deinceps sunt	13	10	Au.	25 50	4	
6 Precedens ipsarum	16	10	Au.	25 20	4	
7 Sequens de tribus quæ post ipsam sunt	6	20	Au.	26 0	5	
8 Media ipsarum	5	30	Au.	27 0	4	
9 Precedens de tribus	2	50	Au.	27 50	4	
10 Sequens de quatuor quæ parè deinceps distant	17	0	Au.	32 50	3	
11 Precedens istam	24	20	Au.	31 0	4	
12 Præcedens adhuc istam	24	10	Au.	28 50	3	
13 Præcedens de quatuor	22	0	Au.	28 0	3	
14 Sequens de quatuor quæ parua deinceps distantia distant	17	10	Au.	25 30	3	
15 Præcedens istam	14	50	Au.	23 50	4	
16 Præcedens adhuc istam	12	10	Au.	23 30	3	
17 Præcedens de quatuor	10	30	Au.	23 15	4	
18 Quæ in flexu fluvii est: primūq; tangit pectus Cæti	5	10	Au.	32 10	4	
19 Sequens istam	5	50	Au.	31 50	4	
20 Præcedens de tribus quæ deinceps sunt	8	50	Au.	38 30	4	
21 Media ipsarum	13	50	Au.	38 10	4	
22 Sequens de tribus	17	30	Au.	39 0	4	
23 Borealis antecedentis lateris de quatuor quæ quasi quadrangulum faciunt	21	20	Au.	41 20	4	
24 Australior antecedentis lateris	21	30	Au.	42 30	5	
25 Antecedens sequentis lateris	22	10	Au.	43 15	4	
26 Sequens huius lateris & reliqua de quatuor	24	40	Au.	43 20	4	
27 Boreali fede duabus contiguis quæ ab illis ad ortum distant	4	10	Au.	50 20	4	30
28 Australior ipsarum	5	0	Au.	51 45	4	
29 Sequens duarum que deinceps post flexum sunt	28	10	Au.	53 50	4	
30 Præcedens ipsarum	25	50	Au.	53 10	4	
31 Sequens de tribus quæ deinceps in nonnulla distantia sunt	17	50	Au.	53 0	4	
32 Media ipsarum	14	50	Au.	53 30	4	
33 Precedens earum	11	50	Au.	52 0	4	
34 Vltima fluvii & est splendida	0	10	Au.	53 30	1	* 8

		Longitudo		Latitudo		Mag.
		G	M	G	M	
	Magnit. *					
	Primæ. 1.					
	Tertiæ. 5.					
	Quartæ. 26.					
	Quintæ. 2.					

Leporis constellatio. 37.

		Longitudo		Latitudo		Mag.			
		G	M	G	M				
1	Borealis antecedentis lateris quadrangulæ figuræ quæ in au-	19	0	Au.	35	0	5	Lepus. ♄ 13 40	
2	Australis antecedentis lateris (ribus)	19	50	Au.	36	30	5		
3	Borealis sequentis lateris	21	20	Au.	35	40	5		
4	Australis sequentis lateris	21	20	Au.	36	40	5		
5	Quæ in mento est	19	10	Au.	39	15	4		Ma.
6	Quæ in extremitate anterioris sinistri pedis	16	10	Au.	45	15	4		Ma.
7	Quæ in medio corpore	25	50	Au.	41	30	3		
8	Quæ sub ventre	24	50	Au.	44	20	3		
9	Borealis duarum quæ sunt in posterioribus pedibus	1	0	Au.	44	0	4		Ma.
10	Australis ipsarum	29	0	Au.	45	50	4		Ma.
11	Quæ in lumbis	0	0	Au.	38	20	4		Ma.
12	Quæ in extremitate caudæ	11	40	Au.	38	10	4		Ma.

	Magnit. *
Leporis *	12
	Tertiæ. 2.
	Quartæ. 6.
	Quintæ. 4.

Canis constellatio. 38.

		Longitudo		Latitudo		Mag.			
		G	M	G	M				
1	Quæ in ore fulgentissima est & uocatur canis & est subrufa.	17	40	Au.	39	10	1	Canis. * ♄ ♀	
2	Quæ in dorso	19	40	Au.	35	0	4		
3	Quæ in capite	21	20	Au.	36	30	5		
4	Borealis duarum quæ sunt in collo	23	20	Au.	37	45	4		
5	Australis ipsarum	25	20	Au.	40	0	4		
6	Quæ in pectore	20	30	Au.	42	40	5		
7	Borealis duarum quæ sunt in genu dextro	16	10	Au.	41	15	6		
8	Australis ipsarum	16	0	Au.	42	30	5		
9	Quæ in extremitate anterioris pedis	11	0	Au.	41	20	3		
10	Antecedens quæ sunt in genu sinistro	14	20	Au.	46	30	5		
11	Sequens ipsarum	16	10	Au.	45	50	5		
12	Sequens duarum quæ sunt in humero sinistro	24	40	Au.	46	10	4		
13	Præcedens ipsarum	21	40	Au.	47	0	5		
14	Quæ est in cruris sinistri radice	26	40	Au.	48	45	3		Ma.
15	Quæ sub ventre inter crura	23	40	Au.	51	30	3		
16	Quæ sub poplite pedis dextri	23	0	Au.	55	10	4		
17	Quæ in extremitate pedis dextri	9	40	Au.	53	45	3		
18	Quæ in cauda	2	10	Au.	50	40	3		Ma. II 1 10

	Magnit. *
Canis *	18
	Primæ. 1.
	Tertiæ. 5.
	Quartæ. 5.
	Quintæ. 6.
	Sextæ. 1.

Informata circa canem.

		Longitudo		Latitudo		Mag.		
		G	M	G	M			
1	Quæ a septentrione capite canis	19	30	Au.	25	15	4	
2	Australissima de quor q̄ sūt sub posteriorib⁹ pedib⁹ q̄si ad re-	10	0	Au.	61	30	4	(ctam lineam.
3	Borealis hac	11	20	Au.	58	45	4	
4	Borealis or adhuc ista	13	0	Au.	57	0	4	
5	Reliqua & borealis de quatuor	14	10	Au.	56	0	4	
6	Præcedens de trib⁹ q̄ sūt ad occasū re ⁿ istar. 4. q̄si ad rectā lineā	28	0	Au.	55	30	4	
	Almage.						1 3	

LIBER VIII

	Longitudo		Latitudo Mag.	
	G	M	G	M
7 Media ipsarum	H 0	20	Au. 57	40 4
8 Sequens ipsarum	H 2	20	Au. 59	50 4
9 Sequens de duabus splendidis quæ sunt sub istis	α	19 0	Au. 59	40 2
10 Præcedens ipsarum	α	26 0	Au. 57	40 2
11 Reliqua & australior prædictis	α	22 10	Au. 59	30 4

Stellæ .ii. quarum secundæ magnitudinis duæ / quartæ nouem.

Præcanis constellatio .39.

	H		Au.		Præcanis
1 Quæ in collo	25	0	14	0	4
2 Fulgens quæ est in posterioribus & uocatur præcanis	29	30	16	10	1 * 0

Stellæ duæ / quarum primæ magnitudinis una / quartæ una

Magnitu.
Præcanis * 2 Primæ 1
Quartæ 1

Argus constellatio .40.

	H		Au.		Argo
1 Præcedens duarum quæ sunt in extremitate nauis	10	20	Au.	42 30	5
2 Sequens earum	14	20	Au.	43 20	3
3 Borealis duarum contiguarum quæ sunt supra scutulū i puppi	8	50	Au.	45 0	4
4 Australior ipsarum	8	40	Au.	46 0	4
5 Præcedens ipsarum	5	20	Au.	45 30	4
6 Splendida quæ est in medio scutulo	6	20	Au.	47 15	3
7 Præcedens de tribus quæ sunt sub scutulo	5	20	Au.	49 30	4
8 Sequens ipsarum	9	20	Au.	49 50	4
9 Media ipsarum	8	30	Au.	49 15	4
10 Quæ in chignisco siue anserulo est	14	0	Au.	49 50	4
11 Borealis duarum quæ sunt in carina puppis	4	0	Au.	53 0	4
12 Australior ipsarum	4	0	Au.	58 40	3
13 Borealis earum quæ sunt in foris puppis	16	0	Au.	55 30	5
14 Præcedens de tribus quæ deinceps sunt	12	10	Au.	58 40	5
15 Media ipsarum	13	40	Au.	57 15	4
16 Sequens ipsarum	16	30	Au.	57 45	4
17 Splendida quæ istas in foris sequitur	21	10	Au.	58 40	2
18 Præcedens de duabus obscuris: quæ sunt sub splendida	18	10	Au.	60 0	5
19 Sequens istam	21	0	Au.	59 20	5
20 Præcedens de duabus quæ sunt supra splendidam dictam	23	10	Au.	56 40	5
21 Sequens istam	24	20	Au.	57 40	5
22 Borealis de tribus quæ sunt i scutulis & est quasi in Antenna	5	40	Au.	51 30	4
23 Media ipsarum	6	10	Au.	55 40	4
24 Australis de tribus	4	0	Au.	57 10	4
25 Borealis de duabus contiguis quæ sunt sub istis	9	10	Au.	60 0	4
26 Australior ipsarum	9	0	Au.	61 15	4
27 Australis de duabus: quæ sunt in medio malo	0	10	Au.	51 40	3
28 Borealis ipsarum	29	20	Au.	49 0	3
29 Præcedens de duabus quæ sunt in extremitate mali	28	0	Au.	43 20	4
30 Sequens ipsarum	29	0	Au.	43 30	4
31 Quæ est sub tertia & sequens scutulum	15	10	Au.	51 30	2
32 Quæ in abscisione fororum est	17	30	Au.	51 15	2
33 Quæ inter gubernacula in carina	11	10	Au.	63 0	4
34 Sequens istam obscurior	19	0	Au.	64 30	6
35 Splendida sequens istam sub foris	0	0	Au.	63 50	2
36 Splendida quæ ad meridiem istius est in inferiore carina	8	30	Au.	69 40	2
37 Antecedens de tribus: quæ istam sequuntur	15	10	Au.	65 40	2
38 Media ipsarum	21	20	Au.	65 50	3
39 Sequens de tribus	26	0	Au.	67 20	2
40 Præcedens de duabus sequentibus has: iuxta abscisionem	1	0	Au.	62 50	3

Anserulo pars e præ
in qua anchoræ suspē
dūtur, q̄ & carinæ pa
cipiū ē. Atq̄ uero
sūt, q̄ pou' chigniscū
extremā puppi, præ
appellat ad quam li
gna p̄mittēna ex uera
q̄ parte puppis adne
untur.

Ma.
Ma.
Ma.
Ma.
Ma.

53 20
54 30
Mi.
59 21 10

65 50

	Longitudo		Latitudo Mag.		
	G	M	G	M	
41 Sequens ipsarum	mp	8 0	Au.	62 15 3	65 15
42 Antecedens de duabus q̄ sūt i boreali & præcedētī gubernaculo	II	4 0	Au.	65 50 4	Ma. II. 2. 0.
43 Sequens ipsarum	II	20 19	Au.	65 40 3	Ma. II. 26. 10.
44 Præcedens duarū reliquarū in gubernaculo: & uocat̄ Canopus	II	17 10	Au.	75 0 1	* 69. 0. Canop⁹
45 Reliqua sequens ipsam	II	29 0	Au.	71 45 3	Ma 61. 50.

Magnitu.
 Primæ 1
 Secūde 7
 Tertiæ 10
 Quartæ 19
 Quintæ 7
 Sextæ 1

Nauis * 45

Hydri constellatio. 41.

	Longitudo		Latitudo Mag.		
	G	M	G	M	
1 Australis duarū p̄cedētū de .5. q̄ sūt i capite & est in naribus	Ω	14 0	Au.	15 0 4	
2 Borealis ipsarum & est supra oculum	Ω	13 20	Au.	13 40 4	
3 Borealis de duabus sequentibus & est quasi in craneo	Ω	15 20	Au.	11 30 4	
4 Australis ipsarum & est in oris hiato	Ω	15 30	Au.	14 15 4	
5 Quā oēs istas sequitur & est quasi in mento	Ω	17 50	Au.	12 15 4	
6 Præcedens duarum quæ sunt in radice colli	Ω	23 0	Au.	11 50 5	Ω 20. 0
7 Sequens ipsarum	Ω	23 20	Au.	13 40 4	
8 Media de tribus quæ deinceps in exu colli sunt	Ω	28 50	Au.	15 20 4	
9 Sequens de tribus	Ω	0 40	Au.	14 50 4	
10 Australissima ipsarum	Ω	28 30	Au.	17 10 4	
11 Borealis & obscura de duabus contiguis quæ sunt ab austro	Ω	29 10	Au.	19 45 6	
12 Splendida de duabus contiguis	Ω	0 0	Au.	20 30 2	Ω ♀
13 Præcedens de tribus sequentibus post flexum	Ω	6 0	Au.	26 30 4	
14 Media ipsarum	Ω	8 40	Au.	26 0 4	
15 Sequens ipsarum	Ω	11 10	Au.	26 15 4	
16 Præcedens de tribus quæ deinceps quasi ad rectā lineā sunt	Ω	18 0	Au.	24 40 3	
17 Media ipsarum	Ω	20 0	Au.	23 0 4	
18 Sequens ipsarum	Ω	23 0	Au.	22 10 3	
19 Borealis de duabus quæ sunt post basim pateræ	mp	1 30	Au.	25 45 4	Ma.
20 Australis ipsarum	mp	2 20	Au.	30 10 4	mp 4 20
21 Præcedens de tribus post istas quæ sunt quasi in triangulo	mp	12 10	Au.	31 20 4	
22 Media & australior ipsarum	mp	14 30	Au.	33 10 4	
23 Sequens de tribus	mp	16 10	Au.	31 20 3	
24 Quæ post comū est prope caudam	Ω	0 0	Au.	33 40 4	La. 13. 40.
25 Quæ in extremitate caudæ	Ω	13 30	Au.	37 40 4	La. 17 40

Magni.
 Secūde 1
 Tertiæ 3
 Quartæ 19
 Quintæ 1
 Sextæ 1

Hydri * 25

Informata circa Hydrium

1 Quæ a meridie capitis	Ω	12 30	Au.	23 15 3	
2 Sequens eas quæ in collo sunt nō multum ab illis distans	Ω	11 0	Au.	16 0 3	

Pateræ constellatio. 42.

	Longitudo		Latitudo Mag.		
	G	M	G	M	
1 Quæ in basi crateræ est cōmunis cum Hydro	Ω	26 20	Au.	23 0 4	Cratera
2 Australis de duabus quæ sunt in medio crateræ	mp	2 30	Au.	19 30 4	
3 Borealis ipsarum	mp	0 0	Au.	18 0 4	
4 Quæ est in australi arcu oris	mp	7 0	Au.	18 30 4	Ma.
5 Quæ est in boreali arcu oris	Ω	29 20	Au.	13 40 4	
6 Quæ est in ansa australi	mp	9 10	Au.	16 10 4	Mi.

Almage.

1 3

7 | Quæ est in anfa boreali
 Stelle septem magnitudinis quartæ
 Corui constellatio. 43.

Longitudo
 G M
 Latitudo Mag.
 G M

np 1 20 Au. 11 50 | 4 |

		np	Au.		
1	Quæ in Rostro cõmunis cum hydro	15 20	21 40	3	
2	Quæ est in collo iuxta caput	14 20	19 40	3	
3	Quæ in pectore	16 40	18 10	5	
4	Quæ in antecedente dextraq; ala	13 30	14 50	3	
5	Præcedens de duabus quæ sunt in ala sequenti	16 40	12 30	3	
6	Sequens ipsarum	17 0	11 45	4	
7	Quæ in extremo pede cõmunis cum Hydro	20 30	18 10	3	

Magni *
 Tertiæ 5
 Corui * 7 Quartæ 1
 Quintæ 1

Centauri constellatio. 44.

		np	Au.		
1	Australissima de quatuor quæ sunt in capite	10 30	21 40	5	Ma.
2	Borealiior ipsarum	10 0	18 50	5	Ma.
3	Antecedens de duabus reliquis & medris	9 10	20 30	4	Ma.
4	Sequens ipsarum & reliqua de quatuor	10 0	20 0	5	Ma.
5	Quæ in sinistro antecedentiq; humero	6 10	25 40	3	
6	Quæ in humero dextro	15 40	22 30	3	
7	Quæ in sinistra scapula	9 10	27 30	4	
8	Borealiior de duabus præcedentibus quæ sunt in Tyrfo	18 10	22 20	4	In clippeo
9	Australior ipsarum	19 10	23 45	4	
10	De reliquis duabus quæ est in extremo Tyrfi	22 0	18 15	4	
11	Reliqua & australior hac	22 30	20 50	4	
12	Præcedens de tribus quæ sunt in dextro latere	13 20	28 20	4	Ma.
13	Media ipsarum	14 0	29 20	4	Ma.
14	Sequens ipsarum	15 10	28 0	4	Ma.
15	Quæ est in dextro brachio	16 20	26 30	4	Ma.
16	Quæ in dextro cubito	22 50	25 15	3	
17	Quæ in extremitate manus dextræ	27 30	24 0	4	
18	Splendida quæ est in coniunctione humani corporis	18 0	23 30	3	Ma.
19	Sequens de duabus obscuris: quæ sunt borealiores hac	17 40	31 0	5	
20	Præcedens ipsarum	16 50	33 0	5	
21	Quæ est in principio scapulæ	12 10	34 50	5	
22	Antecedens hanc in dorso Equi	9 0	37 40	5	
23	Sequens de tribus quæ sunt in lumbis	5 50	40 0	3	
24	Media ipsarum	5 0	43 0	4	
25	Antecedens ipsarum	2 40	44 0	5	
26	Præcedens de duabus contiguis quæ sunt in crure dextro	2 40	46 10	3	
27	Sequens ipsarum	3 30	46 45	4	
28	Quæ in pectore sub axilla Equi	18 20	42 45	4	
29	Præcedens de duabus quæ sunt sub uentre	16 20	43 0	2	♀ ♀
30	Sequens ipsarum	17 40	43 45	3	
31	Quæ est in poplite pedis dextri	10 0	51 10	2	* ♀ ♀
32	Quæ est in Talo eiusdem pedis	15 20	51 40	2	
33	Quæ sub poplite sinistri pedis	6 20	55 10	4	
34	Quæ in sura eiusdem pedis	11 10	55 20	2	
35	Quæ in extremo anterioris dextri pedis	8 20	41 10	1	* ♀ ♀
36	Quæ in genu sinistri pedis	24 10	45 30	2	
37	Quæ est extra sub dextro posteriore pede	14 40	49 10	4	

Centauri * 37
 Magnit. Primæ. 1.
 Secundæ. 5.
 Tertiz. 7.
 Quartæ. 16.
 Quintæ. 8.

Longitudo G M   Latitudo Mag. G M

Fera constellation. 45.				Fera lupus	
1	Quæ in extremo posteriore pede apud manum centauri	♄	28 0	Au.	24 50 3
2	Quæ in poplite eiusdem pedis	♄	25 50	Au.	29 10 3
3	Præcedens de duabus quæ sunt in scapula	♄	1 0	Au.	21 15 4
4	Sequens earum	♄	4 10	Au.	21 0 4
5	Quæ in medio feræ corpore	♄	3 0	Au.	25 10 4
6	Quæ in ventre sub latere	♄	0 10	Au.	27 0 5
7	Quæ in crure	♄	0 40	Au.	29 0 5
8	Borealis de duabus quæ sunt iuxta uer tebrum	♄	4 40	Au.	28 30 5
9	Australior ipsarum	♄	3 40	Au.	30 10 5
10	Quæ in extremis lumbis	♄	5 40	Au.	33 10 5
11	Australis de tribus que sunt in extrema cauda	♄	22 0	Au.	31 20 5
12	Media ipsarum	♄	24 50	Au.	30 30 4
13	Borealis ipsarum	♄	23 0	Au.	29 20 4
14	Australior de duabus quæ sunt in collo	♄	8 50	Au.	17 0 4
15	Borealis ipsarum	♄	9 20	Au.	15 20 4
16	Præcedens de duabus quæ sunt in Rictu	♄	5 40	Au.	13 20 4
17	Sequens ipsarum	♄	6 40	Au.	11 50 4
18	Australior de duabus quæ sunt in anteriore pede	♄	27 10	Au.	11 50 4
19	Borealis ipsarum	♄	26 30	Au.	10 0 4

Lupi * 19
 Magnit. *
 Tertiz. 3.
 Quartæ. 11.
 Quintæ. 6.

Turribuli constellation. 46.				Turribulum	
1	Borealis de duabus que sunt in basi	♄	27 40	Au.	22 40 5
2	Australior ipsarum	♄	3 10	Au.	25 45 4
3	Quæ est in medio Aræ	♄	26 20	Au.	26 30 4
4	Borealis de tribus quæ sunt in foco	♄	20 40	Au.	33 0 5
5	Australior reliquarum & contiguarum duarum	♄	25 10	Au.	34 10 4
6	Borealis ipsarum	♄	25 0	Au.	33 20 4
7	Quæ est in extremitate	♄	20 50	Au.	34 15 4

Turribuli 7
 Magnit. *
 Quartæ. 5.
 Quintæ. 2.

Coronæ australis constellation. 47.				Australis corona	
1	Antecedens extra australem arcum	♄	9 10	Au.	21 30 4
2	Quæ ipsam sequitur & est in corona	♄	11 40	Au.	21 0 5
3	Quæ istam sequitur	♄	13 10	Au.	23 0 5
4	Sequens adhuc istam	♄	14 50	Au.	20 0 4
5	Quæ post istam est ante sagittarii genu	♄	16 10	Au.	18 30 5
6	Quæ post istam est borealis q̄ fulgens quæ est in genu	♄	17 0	Au.	17 10 4
7	Borealis hac	♄	16 20	Au.	16 0 4
8	Adhuc borealis ista	♄	16 30	Au.	15 10 4
9	Sequens de duabus præcedentibus ista in boreali arcu	♄	15 10	Au.	15 20 6
10	Præcedens de duabus obscuris	♄	14 40	Au.	14 50 6
11	Hanc etiam satis præcedens	♄	11 50	Au.	14 40 5

LIBER VIII

	Longitudo G M	Latitudo Mag.	
		G M	
12] Adhuc istam præcedens	9 40	Au. 15 50	5
13] Reliqua & australior q̄ prædicta.	9 10	Au. 18 30	5

Magnitu.
Coronæ Quartæ 5
Australis * 13 Quintæ 6
Sextæ 2

Piscis australis constellation. 48.

	Longitudo G M	Latitudo G M	Magnitudo	
1] Quæ est in ore: est eadem cum principio aquæ	7 0	Au. 23 0	1	* Ma.
2] Præcedens de tribus: quæ sunt in australi capitis circūferētia	0 40	Au. 20 20	4	
3] Media ipsarum	4 10	Au. 22 15	4	
4] Sequens de tribus	5 20	Au. 22 30	4	
5] Quæ est ad branchias	4 20	Au. 16 15	4	
6] Quæ in dorsali australiq; spina	25 10	Au. 19 30	5	
7] Sequens de duabus quæ sunt in uentre	1 10	Au. 15 10	5	
8] Antecedens ipsarum	28 50	Au. 14 40	4	
9] Sequens de tribus quæ sunt in boreali spina	25 10	Au. 15 0	4	
10] Media ipsarum	21 50	Au. 16 30	4	
11] Præcedens de tribus	21 0	Au. 18 10	4	
12] Quæ in extrema cauda	20 10	Au. 22 15	4	

Magnitu.
Piscis Primæ 1
Austra. * 12 Quartæ 9
Quintæ 2

Informatæ quæ circa piscem australem sunt.

	Longitudo G M	Latitudo G M	Magnitudo	
1] Præcedens de tribus splendidis antecedentibus piscem	8 0	Au. 22 20	3	Mi.
2] Media ipsarum	11 10	Au. 22 10	3	Mi.
3] Sequens de tribus	14 0	Au. 21 10	3	Mi.
4] Præcedens hanc & est obscura	12 0	Au. 20 50	5	
5] Australior de duabus reliquis quæ sunt in septentrione	13 50	Au. 17 0	4	
6] Borealis ipsarum	13 50	Au. 14 50	4	

Stellæ sex quarum tertiæ magnitudinis tres q̄rtæ. 2. q̄ntæ una.

Magnitu.
Primæ 7
Secundæ 18
Tertiæ 63
Quartæ 164
Quintæ 54
Sextæ 9
Nebulo. 1

Australis
partis * 316

Sunt autem omnes stellæ tum boreales
tum australes. 1022. Quarum

Magnitudinis *
Primæ 15
Secundæ 45
Tertiæ 208
Quartæ 474
Quintæ 217
Sextæ 49
Obscuræ 9
Nebulosæ 5
Et cinnus

QUOD NON erraticarum quidē stellarū ordo sic nobis expositus sit: nūc autē cōsequenter q̄ de situ lactei circuli dicuntur q̄ maxime possibile sit, & ut singulas obseruauimus partes, conabimur particulares eius apparētias figurare: quod igitur lacteus hic circulus nō simpliciter circulus, sed zona quedā est quasi colorē tora retinens lactis. Vnde nomē quoq; sibi attributum est: quodq; zona huiusmodi non æqualis & regulata est: sed & latitudine & colore & stellarū frequentia & situ deniq; differens atq; uaria: & q̄ duplex in quibusdā partibus ipso etiā uisu facile perspicitur: particulariora uero quibus curiosa obseruatio ne opus est: sic se habere inuenimus: Duplex igitur zonæ pars alteram quidem habet coniunctam usq; ad turribulum: Alteram uero usq; ad auem gallinam. ¶ Et præcedens quidem zona nequaquā alteri coppulatur: defectus enim habet in coniunctionib; tam ad turribulum q̄ ad auē: sequēs autē reliquæ lactei circuli parti cōiūcta est: & unā efficit zonā per quā p̄pe qui per mediā ipsam p̄xime maximus describitur circulus pertrāsit: de qua primo uerba faciemus: Ab australissimis partib; eius incipietes. ¶ Quæ igit; p̄ pedes cētauri ferunt; rariores obscurioresq; sunt: & ea quidē quæ in poplite posterioris dextrī pedis est paulo australior est q̄ borealis linea lactis: Si r̄ quæ in genu anteriore sinistro est: & quæ sub posteriore dextro talo. Quæ uero i posteriore sinistro brachio aspiciūt: ea in medio lacte collocata ē. Sed illa q̄ in eodē talo inueniūt: & quæ in anteriore dextro talo utraq; distant ab extremitate australi ad septentrionē duabus proxime partibus: quales maximus circulus habet. 360. Sunt autē partes posterior; pedū mediocriter densiores: deinde borealis quidē extremitas lactis. 1. 30. p̄xime gra. Ab illa distat: quæ in feræ lūbis est. Australis autē eā quidē intercipit: Quæ in cōcauitate turribuli est. De duabus uero contiguīs quæ in ipso igne sunt borealem tangit: & similiter australiorē de duabus quæ sunt in basi. ¶ Quæ uero est in boreali ignis parte: & quæ in igne medio collocatur: in ipso lacte utraq; sitæ sunt: & partes rariores magis sunt: deinde borealis pars lactis tres scorpionis spōdiles intercipit qui ad spiculū sunt: & succedētem spiculo nebulosam conuersionē: Meridionalis uero extremitas eam quidem tangit quæ in anteriori dextro talo sagittarii intercipit autem illam quæ in manu sinistra est. Illa uero quæ in australi sagittarii parte locatur: extra lac omnino est. ¶ Quæ autē in spiculo sagitte cemitur: ea in medio lactis est. ¶ Quæ autem in boreali parte sagittarii locant; in lacte ipsæ quoq; sunt: distatq; utraq; paulo plus parte una ab alterutra lactis extremitate. Australis quidem a meridionali: borealis uero ab opposito. ¶ Sunt autem trium spōdiliū partes mediocriter densæ: partes autē quæ circa spiculū sunt crebræ nimirū fumo sæq; conspicuūt. ¶ Quæ uero deinceps sequunt; mediocriter rariores sunt: & ad aquilā usq; tendunt: eandem ferme seruantes latitudinem. ¶ Quæ in extremitate serpentis caudæ est: quā stellā ophiuchus habet in puro aere collocatus: paulo plus uno gradu a præcedente lactis extremitate distat. De fulgentibus uero quæ sub ipsa sunt: duæ precedente i ipso lacte sitæ cōperiunt; & australior quidē uno gradu a succedente lactis extremitate distat: borealior uero duob;. ¶ Et succedens quidē de illis quæ sunt in dextro aquilæ humero eandem extremitatem tangit. Precedens autē intra intercipit; similiter etiā quæ p̄cedit splendida de illis quæ in ala sinistra sunt. Quæ uero in occipite fulget & duæ quæ ad rectam lineam ipsius sunt extremitatē formæ ipsæ quoq; tangunt: paulū enim a tactu eius absunt. ¶ Post hæc tota sagitta in lacte intercipitur: & quæ in spicu est: una parte ab orientali lactis extremitate: q̄ uero in glyphide est duabus partib; ab orientali distat. Sunt autem quæ iuxta aquilam conspiciuntur partes mediocriter densiores: reliquæ contra mediocriter rariores. Lac uero deinceps ad auem tendit. & extremitas ipsius: ea quidem quæ est ad occasum & septentrionem terminatur inflexione tum a stella quæ in auis australi humero est: & ea quæ sub ipso in eadem ala locatur. Tum a duobus quæ in australi pede sitæ sunt. ¶ Quæ uero ad ortus & meridiem est a stella (quæ in summitate p̄ctinis australis pedis sita est) terminatur. Intercipitq; duas quæ sub eadem ala extra formationem sunt duobus prope gradibus ab ipsa distātes: hæc partes

In Glyphide sagittæ. i. crena seu basi & cōcauitate ipsius sagittæ: loco uidelicet cōcauo: quē neuis siue chorda arcus subigredis.

iuxta aliam sunt & mediocriter densiores: quæ autem deinceps sunt huic zonæ coniunguntur: densioresque ualde sunt: & quasi ab alio principio perspiciuntur: inclinantur enim ad extremas alterius zonæ partes. Sed defectum iuxta illam facientes: ex latere quidem in meridiano zonæ de qua nunc dicimus coniunguntur: quæ ualde rara in ipsa coniunctione est: incipiunt autem densiores esse post defectum qui iuxta partem alteram est: splendida stella quæ in uis cauda & ab ea quæ in boreali genu nebulosæ conuersionis collocat: deinde mediocriter flexæ usque ad australe genu densitatem extendunt Paulatim in rariis procedentem usque ad caphei tiarâ: dissepanturque secundum latus septentrionale tum australi stella de tribus: tum ea quæ tres istas sequitur. Vbi duas etiam eminentias facit: Alteram ad septentrionem & ortum: alteram ad meridiem atque ortum similiter. Postea tota Cassiopeia (illa excepta quæ in summitate pedis est). A lacte comprehenditur: & extremitas quidē uersus meridiem terminatur ab ea quæ est in capite Cassiopeia: Reliquæ uero quæ iuxta hanc sunt omnes in lacte collocantur. Et partes quidem quæ ad extremitates sunt rariiores sunt lactis: quæ uero in ipsa media Cassiopea in longam crebritatem extendit.

Deinceps autem dexteræ persei partes in lacte comprehendunt: & rursus latus quidē septentrionale quod rarissimum est stella quæ extra dexterum genu persei sola locat terminatur meridionale uero quod densissimum est tum splendida in dextro latere sita tum duæ sequentes de tribus quæ a meridie ipsius locantur: continetur autem in ipso etiâ nebulosa conuersio quæ in capulo est: & stellæ quæ in capite & quæ in humero dextro & quæ in dextera ulna est.

Quadrilatera uero figura quæ in dextero calcaneo sita est: ipsa quoque paulo citra meridionale latus locatur: post hæc Aurigæ zona tenditur fusionem lactis ratione ostendens: & stella quidem in sinistro humero locata quæ uocat capra: & duæ quæ in dextero brachio sunt parū abest cū lactis extremitate quæ uersus septentrionem ortusque est contingant.

Parua uero quæ est supra sinistrum pedem in extremitate: hæc latus quod uersus occiduum atque meridiem est terminat. Quæ uero supra dexterum pedem est medio gradu citra illud latus est: cōtigue uero quæ in sinistro brachio est quæque hedi uocant in media zona sitæ sunt: deinceps etiâ lac per pedes geminatus fertur aliquantū crebritatē longāque sub ostendens in ipsis stellis quæ sub extremitatibus pedum collocantur: & sequens quidem de tribus quæ sub pede dextro aurigæ: in recta linea sunt.

Et sequens de duabus quæ est in orionis collaro: & de quatuor in extrema manu ipsius locatis: quæ a septentrione sunt: Præcedentem lactis extremitatem terminat.

Quæ uero in dextera manu aurigæ fulget: & quæ in extremitate sequentis pedis alterius succedentisque geminorum locat citra sequens latus uno proxime gradu est.

Reliquæ in extremitatibus pedum locatæ. In medio lactis sunt huic zona canis & caniculâ præsit. & caniculâ quidē ad ortum totā non parū extra lac dissepant: canis uero ad occiduum: ipsum quoque totū ferme extra existentē: stella enim quæ in dorso eius est quæ si nebulosa quedā eminens tangit.

Tresque deinceps sequentes in collo ipsius canis parū deest quin tangat: quæ autem supra caput canis extra atque remotius sola est citra orientalem extremitatem duabus partibus & media proxime locatur: & est hæc effusio lactis tota mediocriter rarior.

Post hæc per argo lac fertur & borealis quidem atque præcedens de his quæ in puppis clipeolo sunt extremitatem zonæ occidentalem terminat. Quæ autem in medio clipeolo est: & duæ quæ sub ipsa cōtiguæ sunt: & quæ in principio fororum uersus gubernaculum splendida est: & media de tribus quæ in carina est parum deest quin latus idem attingant.

Borealis autem de tribus quæ in radice mali est absiden siue extremitatem terminat orientalem.

Et splendida quidē in acrostolio locata citra idē latus per unū gradum est. Quæ uero sub clipeolo sequenti splendida in foris locatur extra idem latus uno similiter gradu est: Australis autem de duabus quæ in medio malo fulgēt: idem latus attingit. Duæ uero splendide in eadem sectione carinæ locatæ citra extremitatem præcedentē duobus proxime gradibus sunt: hinc iam zonæ quæ per pedes cætauri transit lac copulat: est autem & hæc effusio lactis per Argo medio ceter tenuis: magis enim iuxta clipeolū radicemque mali & iuxta sectionem carinæ densatur: prædicta uero zona defectu facto ad copulatam in thuribulo ut diximus: indeque incipiens tres quidē spondiles a scorpionis corpore in

In collaro hoc est in extremitate ac fastigio clauæ, quæ dextra gestat orion.

Hunc. n. stella quæ in dorso eius eminens ueluti nebula occupat.

In acrostolio locata hoc est in eminentia seu extremitate puppis

tercepit: de tribus autē quæ sunt in corpore eam quæ sequitur extra extremitatē / oc-
cidentalē uero uno gradu relinquit: Quæ autē in quarto locatur spondili: in æ-
re puro inter duas zonas reperitur: æqualiter proxime distans ab utraq; pauloq; plus
parte una: deinceps zona præcedens ad ortum seipsam uertit arcui circuli similis: &
præcedens quidem lactis latus per stellam quæ in dextro genu ophiuchi est termina-
tur: sequens autem per stellam quæ in tibia eiusdem præcedens etiam de illis quæ in
extremitate pedis eiusdē sunt: idem latus attingit: & deinceps occidentalem quidē
extremitatem stella quæ sub ophiuchi ulna locatur terminant: orientalem uero præ-
cedens de duabus in eiusdem manus extremitate locatis. Hinc aer purus defectum
occupat lactis in quo duæ quæ sunt in cauda serpentis post illam quæ in summate
ipsius est collocantur: pars autem huius zonæ tortuosa & tenuis omnino effusiois
& quasi aeræ est: præterq; ubi tres intercipiuntur spondiles. Hæc enim pars medio-
citer condensatur: deinde post defectum aliud rursus principium lac efficit a qua-
tuor stellis quæ dexterum ophiuchi humerum sequuntur: Extremitatem quidem
huius zonæ orientalem stella fulgens ipsam attingens sola iuxta caudam aquilæ lo-
cata terminat: oppositum uero remotior prædictarum quatuor quæ ad septentrio-
nem est hinc iam ipsa zona quamuis & rarior est & in angustum in præcedentibus
partibus: quæ in rostro auis sunt: contrahitur: ita ut deficere uideatur: reliqua tamen
eius pars a rostro ad pectus auis: & latior est & densior satis: & stella quæ in collo ip-
sius auis locatur in media crebritate sita est: Pars tamen quædam rara ad septentrionē
paululum declinat: & pars earum: quæ a pectore sunt usq; ad stellam quæ in hume-
ro alæ dextræ locatur. & pars contiguarum similiter quæ in extremitate pedis dex-
teri sunt unde (ut diximus) purus ad alteram zonam a dictis auis ipsius stellæ defe-
fectus fit: usq; ad splendidam: quæ in cauda est.

¶ Pars autē zonæ huius tortuosa & tenuis
omnino effusionis & quasi aeræ est: scilicet
hæc tria spondilia intercipientis: hæc enim
pars sensim subdensatur.

¶ Unde (ut diximus) purus defectus sine
clara sectio fit ad alteram zonam a prædictis
stellis eiusdē auis: usq; ad lucidam quæ in cau-
da ipsius est.

¶ De sphaera solida fabricanda.

Cap. 3.

QUÆ a lacteo circulo apparent huiusmodi situm habent: ut au-
tem etiam sphaera solidam effigiem consequenter appositeq; faciam?
ad rationes (quæ de sphaera non erraticarum stellarum expositæ sunt)
Quibus ipsa quoq; (uelut erraticarum orbis) inuenta est: a motu primo
ab ortu ad occasum in polis ipsius æquinoctialis circunduci regreditur tamen etiā
in contrarium in zodiaci circuli polis: hoc pacto structuram & uiam constellationis
suæ faciemus. ¶ Colorem huius sphaere grossiorem: ut ita dicam: adhibebimus: ut
non diei sed noctis aeri magis in quo stellæ cernuntur similis sit. Capiemusq; in ip-
sa duo puncta q̄ exquiste per diametrum opposita: quibus polis maximum circu-
lum describemus: qui semper in superficie circuli per medium signorum futurus erit
& huic ad rectos angulos alterum circulum per polos istius a cuius sectione alte-
ra duarum quæ per primum fiunt incipientes partiemur: circulum qui per medium
signorum est in partes. 360. numeros in ipso ascribentes graduum per quoscūq; uti-
le uidebit: ¶ Deinde duos quadrilateros superficiebus circulos & exacte undique
tomatos & ex materia solida ducibilib; factos: minorem quidem a quo sphaera ip-
sa tangitur per totam superficiem concuam: Paulo autem maiorem per mediam
conuexā superficiē signabimus lineas protrahentes: quib; latitudines eor; exacte di-
uidant: & per has lineas alia altera q̄ ab istis terminant ad medietatē circūferentiæ:
incidētes semicirculos in ipsis incisionib;. In. 180. partes diuidem;. ¶ His ita factis
minore qdē circulo: illū semp futur; supponētes q̄ p̄ utriusq; polos ē æquinoctialē di-
co atq; zodiaci: & p̄ terea p̄ puncta solstitialia in dictæ incisionis superficie p̄forabim; dia-
metra: si in medio iuxta extremitates incisionis paxillisq; ad captos in sphaera circuli p̄
mediū polos ita firmabim;: ut p̄ totā superficie sphaericā facile possint circūduci: ueni-
ut p̄manēs qdē initiū cōstellationis fixarū capiamus: nō enī cōmodū est in ipso hu-
ius sphaere zodiaco solstitialia & æquinoctialia puncta signare: cū stellæ distatæ col-
locatæ: nō eedē ad ipsas seruent. ¶ Fulgētissimā oīum ipsar; (eā dico q̄ i ore canis
est) in circulo q̄ ad rectos in zodiaco angulos describitur signabimus in parte quæ
initiū diuisionis fecit: gradusq; ascribem;: quib; secundū latitudinē a circulo per me-

¶ Quib; apparuit ipsam quoq; (uelut erra-
ticarū stellarū orbis) a primo quidē motu:
ab ortu in occasum sup polis ipsius æquino-
ctialis circūferri regredit tamē etiā in contrariū
sup zodiaci circuli polis & p̄ media signor;

¶ Fixa i ore canis primæ maiestatis ē oīum
stellarū fulgētissima inquit Ptolemæus.

dium distat uersus australē polum/deinde in singulis quoq; aliarum consequenter per translationē circuli circa polos zodiaci qui per incisionem diuisus ē in diuisum as- signabimus/Ac ducentes enim semper superficiem incisi lateris eius ad punctum cir- culi qui per medium est/quod totidem distat gradibus a principio numerorum in gradu Canis constituto/quot stella quā scribere uoluimus secūdu longitudinem di- stat a cane/peruenientesq; ad punctum educi diuisiq; lateris quod rursus totidem a circulo qui per mediū est gradib⁹ distat quot etiā stella in hac conscriptione accom- modatius uel ad borealem uel ad australem polum zodiaci distat/locum stellæ in ip- so assignabimus citrinū deinceps aut distinctum alium colorem commode atq; cō- sequenter ad magnitudines singularum adhibentes/figuras tamen singularum for- mationū in singulis sideribus q̄ maxime simplices faciemus/solis lineis stellas com- prehendentes: quæ in eadem figura sunt: iisq; non multum ab uniuersali spheræ colore differentibus. Ne autem utilitas signationis ipsarum relinquatur, aut colorū magna uarietas effigiet/aut uarietatum similitudinem destruat: fiet autem nobis & intellectu & memoratu facilis comparatio speculationis fixarum: si auescimus nu- dam cogitationem siderum in spherica effigie adhibere: inscribentes autem etiam lactei circuli situm locis atq; figuris ut prædixim⁹. ¶ Præterea crebritate raritateq; apposita maiorem etiam circulum semperq; pro meridiano futurū/ minori (a quo spheræ continetur) accommodabimus: in polis qui iidem (cum æquinoctialis ipsius) poli sunt. Hæc enim puncta in maiore quidem atq; meridiano/ in terminis rursus incisi diuisiq; lateris & super terram futuri diametraliter: ut poli: firmanda sunt: i mi- nore uero qui per polos utriusq; est in terminis diametralibus arcuū ab utroq; zodia- ci polo distantū gradus declinationis. 23. 51. in paruis sectionibus circulorum immis- sis paxillis sub foramina immissorum polorum sunt/ maioris igitur circuli latus inci- sum quod semper idem uidelicet fiet cum meridiano qui per solstitialia puncta est ad illud semper punctum diuisionis zodiaci constituemus: quod totidem a princi- pio Canis gradibus distat. Quot etiam canis in tempore præposito ab æstiuo solsti- tio distat: ut in principio regni Antonini ad successionem gradibus. 12. 20. ¶ Meridia- num autē rectum ad horizonta: qui in basi & adaptabimus æqualiter ab apparente ipsius superficie diuisum ita quod possit in sua superficie circumduci. ut eleuare semp- sito climati arcubus/ nihil autem minus factū uidebitur qm̄ non potuimus in eadē spheræ æquinoctiale & tropicos coaptare. Nam cū meridiani latus diuidatur: Pun- ctū quidē quod inter polos ipsius æquinoctialis est & gradib⁹. 90. unius quartæ di- stat ab utroq; eandem habebit uim cū æquinoctialibus/ puncta uero quæ ex utraq; hu- ius parte. 23. 51. gradibus distant: cum utriusq; tropicorum punctis: quod ad septēti- onem quidem est æstiuū: quod uero ad meridiē brumali tropici puncto: & sic per pri- mū motū ab ortu ad occasum circumductis stellis quas quærimus ad latus meridiani diuisimus: per eandem rursus diuisionem distantia ipsarum ad æquinoctialem aut ad tropicos sicut in polis ipsius æquinoctialis haberi possunt.

¶ De propriis erraticarum aspectibus.

Cap. IIII.

VONIAM propria constellationis fixarum descriptio sub oculis posi- ta est/ relinquatur iam de aspectibus ipsarum conscribere: horum igitur (exceptis illis qui inter se sunt atq; stabiles habent sicut quando in re- cta linea uel in aspectu triangulari Aliisq; huiusmodi) quidam ad solos planetas: & solem & lunam aut zodiaci partes conspiciuntur/ quidam ad terram tā- tummodo: quidam ad terram simul & ad erraticas stellas & solem & lunā: uel par- tes zodiaci. ¶ Aspectus ergo non erraticarū ad erraticas solum & partes zodiaci fa- cti cōuenienter quidē capiunt/ quādo uel in uno eodemq; circulo tum erraticæ tum nō erraticæ sunt de illis circulis qui per polos zodiaci describuntur uel in diuersis q- dem circulis. sed triangulares autem aut sextiles distantias facientibus: hoc est re- ctū angulum continētibus: aut tertia parte unius recti maiorem minoremq; rectū proprie autem sub quibus trāfire planetarum aliquis potest: illæ sunt quæ in zo-

diaco motus planetarum secundum latitudinem continente/ sita sunt ad q̄ inq̄ qui dem erraticas secundum apparentes ipsarum coniunctiones aut abiectiones: ad solem uero atq; lunam secundum occultationes coniunctionis & ortus succedentes/ occultationem uero uocamus cum stella sub radiis luminarium facta non cernitur. Coniunctionem autem quando sub centro ipsius obiicitur. ¶ Ortum uero succedentium cum iam extra radios facta incipit apparere. Aspectus autem fixarum ad terram tantum quatuor sunt: & communiter a nonnullis anguli appellantur/ proprie autem oriens/ medium caeli super terram. Occidens/ & medium caeli sub terra. ¶ Vbiq; igitur æquinoctialis aduerticem est: sibi omnes fixæ & oriuntur & occidunt: & semel in singulis uolutionibus tam super terram q̄ sub terra in medio caeli cõperiunt. ¶ Nam cum æquinoctialis ipsius poli huiusmodi horizontem tangant. Nullum parallelorum circulorum aut apparentem semper/ aut nunq̄ apparente efficiunt: ubiq; autem ipsi poli iueritice sunt: nulla fixarum ubi occidit nullaq; oritur: æquinoctialis enim ipse orizontis tunc situm accipit: & alterum semper semisphærorum ab ipso factorum super terram sub terra circūducit: ut bis stellarum singulæ in una uolutione in medio caeli: aliæ super terram/ aliæ sub terra cõperiant: in aliis uero declinationibus quæ inter has sunt: cum nonnulli circuli aut semper aut nunq̄ cernant: Quæ ab illis iuxta polos interceptant: nec oriuntur nec occidunt. Sed bis in unaquaque reuolutione ad medium caeli pueniunt. Super terram quidem quæ in apparenti semper/ sub terra uero quæ nunq̄ apparenti circulo sunt: reliquæ aut quæ in maioribus parallelis sita sunt. Et oriuntur & occidunt: & semel in singulis uolutionibus super terram: semel sub terra in medio caeli cõperiunt. ¶ In his igitur tempus quod est ab aliquo angulorum ad eundem idem ubiq; est: unam enim uolutionem ad sensum continet. tempus uero quod ab aliquo angulo ad angulum diametraliter oppositum/ si ad meridianum quidem respicit: idem ubiq; si sit est/ medietate enim unius habet uolutionis. ¶ Sin autem ab horizonte/ siquidem æquinoctialis supra uertice est/ idem rursus efficit. Medietate enim uolutionis si sit continet. Paralleliq; omnes/ tunc non solùm a meridiano ueruetiã ab horizonte in duo æqualia diuidunt: in aliis autem declinationibus: nec tempus semicirculi super terram est illi quod sub terra: nisi solùm in ipso æquinoctiali: qui solus etiã in sphaera declinatus in duo æqualia secatur ab horizonte/ ceteri omnes in dissimiles atq; in æquales arcus secatur. ¶ His consequenter tempus etiã ab ortu uel occasu ad medium usq; caeli æquale tempore est illi quod ab eodem medio caelo ad ortum uel occasum est. Propterea quod meridianus portiones parallelorum q̄ super terram uel sub terra sunt æqualiter diuidit. ¶ Ab ortu autem uel occasu ad utraq; medii caeli partem tempus in declinatis q̄ de sphaera in æquale: In recta uero æquale est/ propterea q̄ portiones integre q̄ super terram sicut his quæ sub terra æquales hic solùm sunt. Vnde in recta quod de sphaera quæ simul in medio caelo sunt simul etiã oriuntur atq; occidunt/ donec fiat progressus ipsarum in polis zodiaci sensibilis/ in declinatis autem quæ simul in medio caelo sunt/ Nec simul oriuntur/ Nec simul occidunt. Sed australiores semper posterius q̄ borealiores oriuntur/ & prius occidunt. ¶ Aspectus autem fixarum qui simul ad terram & ad planetas aut partes zodiaci cõspiciunt. Communiter quidem uel cooriendo capiuntur. Vel quoniam simul in medio caeli sunt uel quoniam simul occidunt aut cum aliqua erraticarum/ aut cum aliqua zodiaci parte/ proprie uero aspectus ipsarum ad solem noue modis percipiunt.

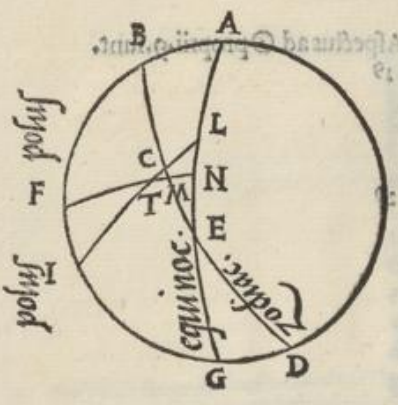
¶ PRIMVS est qui matutinus subsolaris uocatur: quoniam stella in orientali horizonte una cum sole inuenitur: huius alius quidem orientalis non apparens & succedens ortus uocatur. Quando stella in occultationis principio post solem cõfestim oritur. Alius orientalis uerusq; coortus: quoniam stella simul cum sole in orientali horizonte eadem in parte inuenitur. Alius orientalis præcedens ortus atq; apparet quoniam stella incipiens apparere ante solem oritur. ¶ SECVNDVS aspectus est qui uocatur matutina media caeli locatio/ quoniam stella (sole in orientali horizonte locato) in meridiano uel sub terra uel super terram inuenitur huius etiã alius succedens in medio caeli orientalisq; locatio & non apparens uocatur. Quando post solis ortum illico stella in medio caeli reperitur. Alius orientalis in medio caelo ueraq; locatio quando simul cum oriente sole stella quoq; in medio caeli est. Alius orientalis præcedens in medio caeli locatio: Quando stella prius in medio caeli fuerit & statim sol ortus sit. Hic super terram factus aspicitur.

Aspectus ad ☉ proprii. 9. sunt.

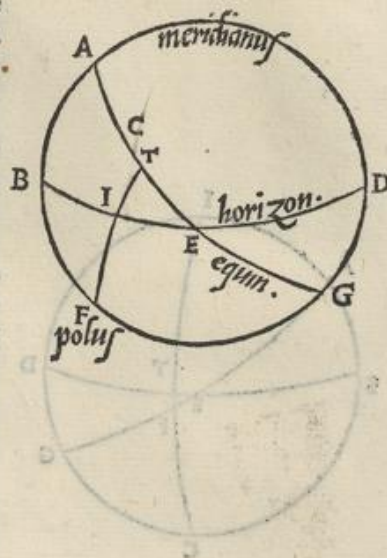
- 3° **TERTIVS** est qui uocatur matutinus occasus: Quando sol quidē in orientali horizonte/stella uero in occidentali reperitur: huius etiam alius orientalis succedens occasus & non apparet uocat: quando sole oriente illico stella occidit. Alius orientalis cooccafus atq; uerus: quando simul cum oriente sole stella occidit/alius orientalis præcedens occasus atq; apparet: quando post occasum stellæ confetti sol orit.
- 4° **QVARTVS** meridionalis sub solaris nominat: quando sol quidē in meridiano est/stella uero in orientali horizonte/huius similiter alius diurnus & non apparet: quando sole in medio cæli super terram locato stella oritur. Alius nocturnus atq; apparet: Quādo (sole in medio cæli sub terra locato) stella oritur.
- 5° **QVINTVS** est qui appellatur meridiana in medio cæli locatio/quando simul tam sol q̄ stella in meridiano sunt/huius duo sunt diurni & non apparentes: Quando sole in medio cæli super terram locato/stella aut cum eo una super terram est/aut contra diametraliter sub terra opponitur. Duo autem nocturni fiunt & horum alter quidem non apparet quando stella sub terra simul cum sole in imo cæli est. Alter uero apparet quando super terram locata soli diametraliter opponitur.
- 6° **SEXTVS** est qui uocatur meridianus occasus: quando sole in meridiano locato stella in occidentali horizonte inuenitur: huius etiam alius diurnus & non apparet: quando (sole super terram in medio cæli locato) stella occidit. Alius nocturnus atq; apparet quando sole sub terra in medio cæli locato stella occidit.
- 7° **SEPTIMVS** est qui uocatur ferotinus subsolaris quando sole in occidentali horizonte locato/stella in horizonte orientali reperitur. Huius alius uespertinus: succedens ortus atq; apparet uocatur: Quando statim post occasum solis stella oritur. Alius uespertinus coortus atq; uerus quādo simul & sol occidit & stella oritur. Alius uespertinus præcedens ortus neq; apparet quā statim post ortū stellæ sol occidit.
- 8° **OCTAVVS** est qui ferotina in medio cæli locatio nominatur: Quando sole in occidentali horizonte locato stella in meridiano aut super terram aut sub terra est/huius alius uespertinus in medio cæli locatio atq; apparet dicitur: Quando statim post occasum solis stella in medio cæli reperitur. Alius uespertina in medio cæli locatio ueraq; nominatur quando simul & sol occidit ex stella medium cæli occupat: alius uespertina præcedens in medio cæli locatio neq; apparet uocatur quando statim post q̄ stella in medio cæli peruenit: sol occidit.
- 9° **NONVS** est: qui uocatur ferotinus occasus: quando stella una cum sole in horizonte occidentali est: huius alius uespertinus succedens apparetq; occasus dicitur: Quando stella incipiens occultari post solem statim ipsa quoq; occidit. Alius occasus uespertinus ac uerus: Quā stella simul eodēq; tempore cū sole occidit. Alius præcedens occasus neq; apparet uocat: Quando stella apparere incipiens ante solē occidit.

De coortibus & in medio cæli locationibus cooccafibusq; fixarū. Cap. V.

AEC CVM ITA se habeant uerorū quidem ad centrumq; solis conspictorum coortuum locationumq; in medio cæli & occasuum tempora facile per solas lineas a situ ipsius constellationis inueniuntur: propterea q̄ puncta circuli qui per medium signorum est quibus singulæ fixarum coortuntur & cooccafunt: & in medio cæli simul locantur per lineas insequentibus theorematis demonstrantur. **S**it enim primum gratia collocatiō in medio cæli circulus. A. B. C. D. q̄ per polos utriusq; æquinoctialis dico atq; zodiaci transit: & æquinoctialis quidem semicirculus sit. A. E. C. in polo. F. zodiaci uero. B. E. D. in polo. I. descriptus & per polos zodiaci. I. T. C. L. maximi circuli portio describat in quo. T. punctū p̄ stella nō erratica (quā q̄rimus) supponat ad circulos eni ita descriptos situs ipsarū & obseruauim⁹ & conscripsimus. **D**escribat autē et p̄ æquinoctial circuli polos: & p̄. T. stellā. M. N. maximi circuli portio q̄ igit. T. stella sit cū. M. & N. æquinoctial & zodiaci p̄cti in mediū cæli pueniet p̄spiciū est: q̄ aut hęc dant adhuc arcus. T. N. hoc modo patebit: nā qm̄ p̄ ea q̄ in principio p̄positiōis demonstrata sūt in duos maximorū circuloꝝ arc⁹. A. I. & A. N. p̄tracti sūt maximorū circuloꝝ

arcus. I. L. & N. F. proportio chordæ dupli arcus. A. I. ad chordā dupli. A. F. cōposita est ex proportionibus chordarum dupli arcus. I. L. ad dupli arcus. I. T. & dupli arcus. T. N. ad dupli. F. N. Sed arcus. A. F. & F. N. & I. C. quartæ partis esse supponuntur; & a conscriptione ipsius stellæ. C. T. quoque latitudinis arcus; & C. B. longitudinis datur & per demonstratam circuli per mediam declinationem dantur arcus. F. I. & C. L. patet ergo datos esse arcus. I. A. & A. F. & I. L. & L. T. & N. F. ergo reliquos. N. T. propter hæc dabitur. ¶ Rursus quoniam proportio chordæ dupli arcus F. I. ad chordā dupli arcus. I. A. cōposita est ex proportionibus chordarum dupli arcus F. T. ad dupli. T. N. & dupli. N. L. ad dupli. L. A. sunt aut etiā de arcibus quæ quaruntur (per ea quæ dicta sunt) dati arcus. F. I. & I. A. & F. T. & T. N. per coortus etiā æquinoctialis in recta sphaera atque zodiaci ex arcu. C. B. arcus. L. A. iō dabitur. M. B. arcus zodiaci coorientia etiā atque coocidentia simul cū fixis æquinoctialis zodiaci quæ puncta per collationes in medio cæli facile hoc modo capiuntur. ¶ Sit enī. A. B. G. D. Meridianus circulus æquinoctialisque semicirculus: Sit. A. E. C. in polo. F. Horizontis autem semicirculus: sit. B. E. D. orientisque stella p. I. horisontis punctum & describat. F. I. T. Maximi circuli quarta pars per puncta. F. I. quæ igitur rursus. F. T. & E. B. arcus in duobus maximis circulo: arcus. A. F. & A. E. protracti sunt/erit proportio chordæ dupli arcus. F. B. ad dupli. B. A. cōposita ex proportionibus chordarum dupli arcus. F. I. ad dupli arcus. I. T. & dupli. T. E. ad dupli. A. E. sed de arcibus qui quærentur arcus. F. A. & F. T. & E. A. quæ partes sunt/datur etiā per elevationem quidam polo: arcus. F. B. per medium autem cæli tū. T. punctum æquinoctialis tū. T. I. arcus/ergo dabitur etiā reliquos arcus. T. E. facile autem intellectu est/quia etiā in occidendo si ad præcedentia. T. puncti æqualē. E. T. arcui. T. C. arcum cæperimus stella. I. simul cū. C. puncto æquinoctialis occidet; propterea quod tunc ipse occasus æqualiter arcui. B. I. fiet/æqualē autem rursus angulū ad meridiani præcedentia in ærcipi angulo illi qui in hac figura. A. B. A. F. & F. T. ad succedentia continetur manifestum est hinc etiā a prædemonstratis in singulis climatibus coorientibus atque coocidentibus zodiaci ac æquinoctialis; tū pars zodiaci dabitur quæ simul cū. E. puncto æquinoctialis/ & cū ipsa stella coorientur/ tum pars quæ simul cum. C. & ipsa stella occidit. Patet igitur quod quibus in temporibus in illis zodiaci punctis per uerū sui motū sol inuenitur In iis etiā ortus & medii cæli locationes & occasus fixarū simul cū eo facti & ad cæstrum eius relati/ ac ueræ coangulationes uocatae fient.

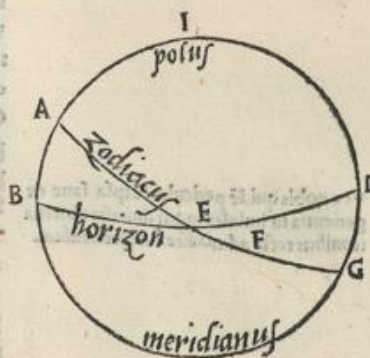
De apparitionibus & occultationibus fixarum.

Cap. VI.

VIA TAMEN exposita ratioque a solo situ ipsarū per lineas capta in apparitionibus uel occultationibus non inuenitur sufficiens. Nō enim uerbi gratia sicut coorient stella cuiusdam zodiaci puncto demonstrat quāto etiā sole arcu ab horizonte sub terra distāte primo apparebit aut occultabit/ possibile est per ipsas similes uel inueniri/ cū neque in oibus neque in eisde ubiq; hic arcus possit æqualis esse/ Maior enī minorue sit/ tū propter stellarum magnitudines/ tū propter latitudinis a solæ distātiā: tū propter diuersitatē declinationū zodiaci. ¶ Nam si. A. B. C. D. meridianū circulū esse supposuerim/ et. A. E. C. zodiaci semicirculū/ horisontis uero. B. E. D. & ei polū. I. patet quia de stellis quæ cū. E. zodiaci puncto simul oriuntur: si maior primo apparere incipiat/ sole/ Verbi gratia/ sub terra per. E. F. arcū distāte minor etiā si æqualiter secundū latitudinē a sole distet/ primo apparebit per maiore arcū ipso distāte quæ sit arcus E. F. & lucē minore efficiente/ & rursus in stellis quæ sunt æqualis magnitudinis: si ea quæ propinqua. E. puncto secundū latitudinem est/ ex distantia. E. F. primo appareat/ quæ (magis quæ ipsa distat. A. minore) apparebit: propterea quod in eadem solis sub terra distantia: lux quæ apud ipsum zodiacum solemque fit maiorem quæ remotius fit in magnitudine similiter æqualibus & per æqualem latitudinis distantiam orientibus/ quanto magis ad horizontem zodiacus declinetur: &. D. E. F. angulum minorem faciat tanto magis a minore distantia quæ sit. E. F. stella primo apparebit: nam si adaptabimus: Vt in sequenti deinceps figura per polos horisontis & solē semicirculū qui per. F. est semicirculū uidelicet. I. T. F. E. distantia quædem

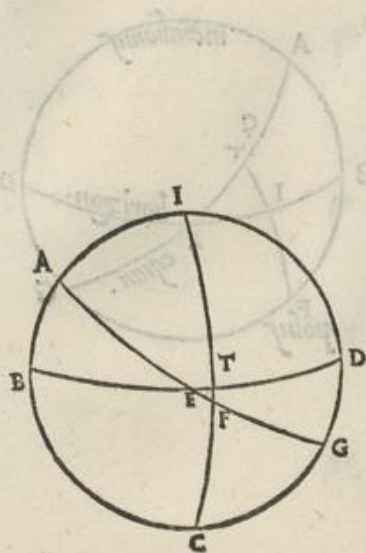
hinc manifestum est quod si stella sit in zodiaci puncto quod est in horizonte sub terra distāte primo apparebit aut occultabit/ possibile est per ipsas similes uel inueniri/ cū neque in oibus neque in eisde ubiq; hic arcus possit æqualis esse/ Maior enī minorue sit/ tū propter stellarum magnitudines/ tū propter latitudinis a solæ distātiā: tū propter diuersitatē declinationū zodiaci.

hinc manifestum est quod si stella sit in zodiaci puncto quod est in horizonte sub terra distāte primo apparebit aut occultabit/ possibile est per ipsas similes uel inueniri/ cū neque in oibus neque in eisde ubiq; hic arcus possit æqualis esse/ Maior enī minorue sit/ tū propter stellarum magnitudines/ tū propter latitudinis a solæ distātiā: tū propter diuersitatē declinationū zodiaci.

solis sub terra in eisdem stellis æqualis semper. F. T. arcui permanebit: propterea quod in distantia quidem solis sub terra in eisdem stellis æqualis semper. F. T. arcui permanebit: propterea quia in distantia hoc modo æquali lux quoque super terram similis erit. Arcus uero. E. F. permanet: ut diximus arcu. T. F. minor erit in zodiaco rectiore: & maior in declinatore. observationibus ergo in una quaque stellarum ad habendam solis sub terra in zodiaco distantiam opus est. quod si neque distantia quæ ad horizontem per rectos angulos est sicut. F. T. in subiecta figura: eadem per omnes regiones in eisdem stellis permaneat: propterea quod non similiter in grossiore borealioris climatis aere solis radii luceant. Non unius solummodo climatis, sed singulorum observationibus opus erit: sin uero in eisdem stellis arcus similis arcui. F. T. idem ubique seruetur: ut certe continetur est: sicut enim radii solares ad diuersitatem aeris disponuntur: sic stellas quoque disponi necesse est. Sufficiens nobis distantia in uno solummodo climate obseruata: ad considerandas lineas ceteras: siue per regiones: siue per progressum fixarum sphaere ad successionem partium eiusdem demonstrata declinatio circuli per medium permutetur. **C** Detur enim in subiecta figura distantia. E. F. per obseruationem in quouis climate: quoniam igitur in duos maximorum circuloꝝ arcus. I. B. & I. F. arcus. B. T. & F. A. producti sunt: erit proportio chordæ dupli arcu. A. B. ad chordam dupli. B. T. opposita ex proportionibus chordarum dupli arcus. A. E. ad dupli. E. F. & dupli. F. T. ad dupli. T. I. sunt autem de arcibus qui quaeruntur. B. I. & T. I. quartæ partis uterque. Cum uero. E. punctum supponatur quo cum simul stella oritur & A. medii cœli punctum per ascensionum tabulas datur: Datus erit etiam arcus. A. E. & arcus. E. F. per obseruationem. Arcus autem. A. I. colligitur daturque partim ex distantia æquinoctialis circuli a puncto. A. Quæ distantia per tabulam obliquationis inuenitur. Partim a distantia æquinoctialis a puncto uerticis in eodem meridiano quæ tanta est quanta poli eleuatio est: erit ergo reliquus etiam. F. T. datus: quo inuenio eodemque ubique permanente per ipsum magnitudines arcus. E. F. in aliis declinationibus factas ab eisdem proiciemus. **C** Rursum enim proportio chordæ dupli arcus. I. B. ad chordam dupli arcus. A. B. componetur ex proportionibus chordarum dupli arcus. I. T. ad eam quæ est dupli. F. T. & eius quæ est. F. E. ad eam quæ est dupli. E. A. **C** De arcibus autem qui quaeruntur. F. T. modo supponitur. E. uero punctum quod simul cum stella oritur in proposito climate per præmissa datum est: & quoniam similiter arcus etiam. E. A. & B. A. dati sunt: reliquus etiam. E. F. zodiaci arcus datus est. **C** Hic quoque modus inuestigandi & in occultationibus etiam occasum nobis sufficit: solum ferme in eadem figura situ zodiaci in parte altera descripto secundum quod declinatio exigit: quoniam. B. D. arcus occidentalis esse supponitur. Sed ne locus iste omnino neglectus uideretur: sufficere putamus quæ dicta sunt ad demonstrandum huiusmodi speculationem. Nam cum genus huiusmodi prædictionis uarium multiplexque inueniatur non solum penes regionum diuersitates & zodiaci declinationes pene innumeras: Verum etiam penes stellarum multitudinem: Cumque præterea in ipsis etiam apparitionibus stellarum intellectu difficile & tum propter cœmentes: tum propter aerem locorum inæquale atque incertum primæ apparitionis atque occultationis tempus fiat: ut a nobis periculo & obseruationum diuersitate compertum est: & ad hæc quoniam propter fixarum sphaere progressum in permanere quidem in singulis climatibus coortus locationesque simul in medio cœli atque occasus possunt in eodem cum his qui modo numerorum demonstrationibus excogitentur: Recusauimus in præsentiarum longum huiusmodi atque inutile negotium: sufficere putantes quod uel ab his quæ in superioribus conscripta sunt: uel ab ipsa sphaere conscriptione propinque quotidie possent inueniri: nam etiam ab apparitionibus occultationibusue secundum conditionem aeris factas mutationes uidemus: si cui placet non zodiaci locis: sed ipsis causam attribueret ac proximum semper non autem ordinatum & in commutabile conseruare. Quas uniuersaliter ipsa quoque causa se habeat. Nec sic certa ex primis apparitionum uel occultationum temporibus sit: ut ex solaribus aspectibus uniuersaliter captis & lunæ in ipsis ex parte declinationibus.

LIBER

Idem quoque modus in occasuum occultationibus inuestigandis sufficere nobis.

Ut a nobis quidem periculo & ipsa sane experientia in huiusmodi diuersis obseruationibus recte admodum est deprehensum.

Ut ex uniuersalibus ad solæ configurationibus secundum omnes differentias & ex ipsis lunæ declinationibus particulariter sumptis.